

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 223/2025-38

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa občianskeho združenia **Združenie domových samospráv, o.z.**, Rovniankova 14, Bratislava, IČO 31 820 174, zastúpeného Tkáč & Partners, s.r.o., Hrnčiarska 29, Košice, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Svk/41/2023 z 28. novembra 2024 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa päťdesiatou ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 12. marca 2025 a doplnenou 13. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia čl. 1 ods. 1 a čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práv podľa čl. 37, 41 a 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a práv podľa čl. 3 ods. 4, čl. 6 ods. 3 a 4 a čl. 9 ods. 2 a 3 Aarhuského dohovoru rozsudkom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) sp. zn. 3Svk/41/2023 z 28. novembra 2024 (ďalej len „napadnutý rozsudok“). Žiada, aby ústavný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil najvyššiemu správnenému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že mesto Martin ako stavebný úrad (ďalej len „prvostupňový orgán verejnej správy“) v územnom konaní rozhodnutím č. SÚ-42074/151390/2020 z 5. októbra 2020 nepriznalo sťažovateľovi postavenie účastníka konania vo veci vydania rozhodnutia o umiestnení stavby „Bytový dom [REDACTED]“ na pozemkoch v k. ú. [REDACTED], parc. č. [REDACTED], navrhovateľa obchodnej spoločnosti Centrum Priekopa, s. r. o., Vojtecha Spanyol 1754/45, Žilina, IČO 51 109 328, z dôvodu, že sťažovateľ nespĺňal podmienku účasti v konaní s poukazom na § 34 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný

zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“), t. j. osobitného zákona, ktorý upravuje okruh účastníkov konania, ako aj zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie“), pretože stavba, ktorá bola predmetom územného konania, svojím rozsahom nespĺňala kritériá posudzovania podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, nebola predmetom zisťovacieho konania ani procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie. Na základe odvolania sťažovateľa Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy (ďalej len „druhostupňový orgán verejnej správy“) rozhodnutím č. OU-ZA-OVBP2-2020/046041-002 zo 6. novembra 2020 napadnuté rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy potvrdil, pričom neuznal argumentáciu sťažovateľa, že je účastníkom územného konania v zmysle § 14 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“).

3. Správnu žalobu sťažovateľa zo 6. januára 2021, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia prvostupňového orgánu verejnej správy, ako aj rozhodnutia druhostupňového orgánu verejnej správy, tvrdiac, že vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 191 ods. 1 písm. c) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“)], sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov [§ 191 ods. 1 písm. d) SSP], že skutkový stav, ktorý vzali orgány verejnej správy za základ napadnutých rozhodnutí, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu [§ 191 ods. 1 písm. f) SSP], a že došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánmi verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonných rozhodnutí vo veci samej [§ 191 ods. 1 písm. g) SSP], Správny súd v Banskej Bystrici (ďalej len „správny súd“) rozsudkom č. k. ZA-30S/3/2021-120 z 27. júla 2023 v spojení s opravným uznesením správneho súdu č. k. ZA-30S/3/2021-135 z 8. augusta 2023 zamietol ako nedôvodnú. Vychádzajúc z toho, že výsledkom právoplatne skončeného zisťovacieho konania jeho zastavením z dôvodu späťvzatia návrhu na začatie zisťovacieho konania nebolo právoplatné meritórne rozhodnutie vo veci samej, t. j. nebolo vydané rozhodnutie vo vzťahu k otázke potreby posudzovania vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie, správny súd dospel k záveru, že sťažovateľovi v územnom konaní o umiestnení stavby nepatrilo postavenie účastníka konania podľa § 34 ods. 1 stavebného zákona v spojení s § 14 ods. 2 správneho poriadku, ktoré malo byť založené prejavom jeho záujmu o navrhovanú činnosť úkonom podľa § 24 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

4. Kasačnú sťažnosť sťažovateľa z 25. septembra 2023 odôvodnenú tým, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 440 ods. 1 písm. g) SSP], najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom zamietol ako nedôvodnú (§ 461 SSP). Rozsudok správneho súdu považoval za vychádzajúci zo správneho právneho posúdenia veci, pričom nezistil procesné vady, ktoré by mali za následok porušenie práva sťažovateľa na spravodlivý proces. Uviedol, že rozšírenie okruhu účastníkov stavebného konania o zainteresovanú verejnosť je možné iba za predpokladu, že vec súvisí s procesmi podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie upravenými v jeho tretej časti (§ 24 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie). Hoci v tejto veci sťažovateľ tvrdil, že pred posudzovaným stavebným konaním prebiehalo zisťovacie konanie podľa § 29 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, toto svoje tvrdenie ničím nepodložil a uvedenú skutočnosť vylúčil tak prvostupňový správny orgán, ako aj druhostupňový správny orgán. Vzhľadom na to, že ani v konaní pred správnym súdom

sťažovateľ neuviedol, aké konkrétne konanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie malo stavebnému konaniu, v ktorom si uplatňoval postavenie účastníka konania, predchádzať, kasačný súd ustálil, že postavenie účastníka konania mu nevzniklo ani podľa § 59 ods. 1 písm. c) stavebného zákona, čo je v súlade so závermi správneho súdu. Námietku sťažovateľa, ktorou žiadal o priamu aplikáciu Aarhuského dohovoru, pokiaľ ide o účasť verejnosti na rozhodovaniach o vymedzených činnostiach, rovnako vyhodnotil ako nedôvodnú s poukazom na to, že Súdny dvor Európskej únie jasne stanovil, že práva účasti, ktoré verejnosti priznáva čl. 6 Aarhuského dohovoru, sa uplatnia iba vtedy, ak ide o prijatie rozhodnutia vo veci navrhovaných činností majúcich významný vplyv na životné prostredie (rozsudok z 20. decembra 2017, Protect Natur-, Arten- und Landschaftsschutz Umweltorganisation, C-664/15, body 64 až 67). Nepôjde teda o prípady, keď je identifikovaný zanedbateľný alebo nepatrný vplyv na životné prostredie. Sťažovateľ v správnom konaní vôbec neargumentoval vplyvom povoloanej činnosti na životné prostredie (len uplatnil pripomienky bez ich aplikácie na konkrétny prípad) a neargumentoval tak ani v konaní pred súdom. Okrem toho, predmetom prejudiciálnej otázky nemôže byť ani otázka, či sa správne aplikovalo právo Európskej únie v konkrétnej veci (body 17 až 28 napadnutého rozsudku).

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti podrobne opisuje priebeh konaní pred orgánmi verejnej správy a správnymi súdmi a uvádza rozsiahle úvahy na tému významu občianskeho aktivizmu v oblasti životného prostredia a jeho prínosu pre spoločnosť. Vyslovuje presvedčenie o zaujatosti politickej reprezentácie proti nemu, ktorá sa opakovane prejavuje nielen v činnosti orgánov verejnej správy, ale aj správnych súdov. Porušenie ústavy, dohovoru, charty, ale najmä Aarhuského dohovoru správnymi súdmi vidí v tom, že s ním nebolo zaobchádzané ako so zainteresovanou verejnosťou, resp. že v správnom súdnom konaní nebola riadne ustálená jeho aktívna žalobná legitimácia. Zastáva názor, že správne súdy tým, že neuznávajú sťažovateľa ako (odbornú) zainteresovanú verejnosť, sklzávajú k schematickým rozhodnutiam, ktoré neplnia základnú úlohu akéhokoľvek rozhodnutia – presvedčivosť, a tým, že nedbajú na ochranu zákonnosti, nechránia verejný záujem na ochrane životného prostredia. Okrem toho namieta spôsob, akým sa najvyšší správny súd vysporiadal s jeho návrhom na prerušenie konania a položenie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie, keďže takúto potrebu nezistil.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia čl. 1 ods. 1 a čl. 7 ods. 2 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a 14 dohovoru, práv podľa čl. 37, 41 a 47 charty a práv podľa čl. 3 ods. 4, čl. 6 ods. 3 a 4 a čl. 9 ods. 2 a 3 Aarhuského dohovoru rozsudkom najvyššieho správneho súdu sp. zn. 3Svk/41/2023 z 28. novembra 2024 o zamietnutí kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku správneho súdu č. k. ZA-30S/3/2021-120 z 27. júla 2023 v spojení s opravným uznesením správneho súdu č. k. ZA-30S/3/2021-135 z 8. augusta 2023, ktorým zamietol žalobu sťažovateľa, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy vydaných v územnom konaní (body 2 až 4).

7. Sťažovateľ naďalej presvedčený o tom, že v preskúvanom územnom konaní mu patrilo postavenie zainteresovanej verejnosti, považuje napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu za nezákonný, nepresvedčivý a arbitrárny (bod 5).

8. Ani v posudzovanom prípade ústavný súd nemohol ponechať bez povšimnutia, že ústavná sťažnosť nie je argumentačne koncipovaná tak, aby sa z nej dalo vyvodiť, ako mal napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu poškodiť sťažovateľa na ním označených právach, pretože absentujú ústavnoprávna argumentácia, relevantné námietky a prezentovanie súvislosti vo väzbe na konkrétne skutkové a právne okolnosti v posudzovanej správnej veci. Sťažnostná argumentácia pôsobí ako šablóna či formulár, ktorý je možné jednoducho a bez akejkoľvek námahy „prekopírovať“ do v poradí ďalšej ústavnej sťažnosti (ktorých, ako bolo uvedené v bode 1, sťažovateľ podal už päťdesiat). Takéto odôvodnenie ústavnej sťažnosti na porušenie základných práv rozhodnutím najvyššieho správneho súdu nemožno zo strany ústavného súdu vyhodnotiť inak ako nedostatočné a tiež aj ako zjavne bezúspešné uplatňovanie práva zo strany sťažovateľa. Ústavný súd stabilne judikuje, že ústavná sťažnosť na porušenie základných práv nemôže byť naformulovaná nedostatočne a neurčito a vytvárať tak priestor na dohady a dedukcie (III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018).

9. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu dospel k záveru, že neobstojí tvrdenie sťažovateľa o jeho arbitrárnosti či nedostatku odôvodnenia. Bez potreby opakovania či parafrázovania jeho právnych záverov uvádza, že najvyšší správny súd po identifikovaní relevantných sťažnostných námietok sa s nimi dostatočne vysporiadal, pričom poskytol sťažovateľovi jasné, zrozumiteľné a výstižné odôvodnenie, prečo mu nepatrilo postavenie účastníka územného konania s poukazom na to, že v správnom konaní vôbec neargumentoval vplyvom povoloanej činnosti na životné prostredie (len uplatnil pripomienky bez ich aplikácie na konkrétny prípad) a neargumentoval tak ani v konaní pred súdom. Rozsah odôvodnenia napadnutého rozsudku nijako nevybočuje z mantinelov práva na spravodlivý súdny proces a ani závery, ku ktorým najvyšší správny súd dospel, nemožno považovať za také, ktoré by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Najvyšší správny súd sa dostatočne zaoberal aj návrhom sťažovateľa na prerušenie konania a predloženie prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru Európskej únie, pričom ústavne akceptovateľným spôsobom objasnil, prečo tieto otázky nemajú žiadnu relevanciu pre posudzovanú vec. Uvedený právny názor najvyššieho súdu ústavný súd považuje za logický a presvedčivý. Z judikatúry Súdného dvora Európskej únie totiž vyplýva, že národné sudy vrátane ústavného súdu musia mať mieru slobody pri rozhodovaní, či sa obrátia na Súdny dvor Európskej únie alebo nie, čo osobitne platí pri doktríne *acte clair* (pozri rozsudok z 9. 9. 2015 vo veci Wahl proti X a van Dijk, C-72/14 a C-197/14).

10. Ústavný súd preto uzatvára, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Vzhľadom na uvedené ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

11. K rovnakým záverom ústavný súd dospel vo veciach sťažovateľa vedených pod sp. zn. I. ÚS 49/2023, sp. zn. II. ÚS 30/2023, sp. zn. III. ÚS 357/2023, sp. zn. III. ÚS 408/2023, sp. zn.

III. ÚS 615/2023, sp. zn. III. ÚS 416/2023, sp. zn. II. ÚS 477/2023, sp. zn. IV. ÚS 598/2023, sp. zn.
I. ÚS 444/2024, sp. zn. IV. ÚS 359/2024, sp. zn. I. ÚS 167/2025, sp. zn. IV. ÚS 21/2025 a iných.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu